

Grau en Antropologia Social i Cultural

Assignatura: Pràctiques Externes
Codi: 101265

GUIA DOCENT 2013-2014

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	PRÁCTICAS EXTERNES
Codi	101265
Crèdits ECTS	6 ECTS
Curs i període en el que s'imparteix	Segon semestre, quart curs.
Horari	D'acord amb l'entitat on es facin les pràctiques.
Lloc on s'imparteix	Facultat de Filosofia i Lletres
Llengües	

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Pepi Soto Marata
Departament	Antropologia Social i Cultural
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	B9-209
Telèfon (*)	
e-mail	Pepi.soto@uab.cat
Horari d'atenció	A concretar per correu electrònic

2. Equip docent

Nom professor/a	Pepi Soto Marata
Departament	Antropologia Social i Cultural
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	B9-209
Telèfon (*)	
e-mail	Pepi.soto@uab.cat
Horari de tutories	Segon semestre. Dimarts de 9,30 a 11,30 – Dijous de 15,30 a 16,30 – Dijous (prèvia cita) de 10,30 a 11,30.

(Afegiu tants camps com sigui necessari)
(*) camps optatius

3.- Prerequisits

És una assignatura optativa de quart curs que ha de cursar-se juntament amb l'assignatura 101254 *Seminari de Pràctiques Externes*, també optativa de quart curs i que s'imparteix igualment el segon semestre. Es tracta de dues assignatures complementàries que necessàriament han de matricular-se al mateix temps i cursar-se simultàniament.

És de caràcter obligatori per a les persones que cursin la *Menció en Aplicacions Antropològiques en Cultura, Medi Ambient i Societat*.

És imprescindible disposar d'una assegurança d'accidents i de responsabilitat civil –pot fer-se al matricular el curs per un mínim cost addicional-. Si no es disposa de l'assegurança no es podrà signar el Conveni Específic de Pràctiques amb l'entitat corresponent i per tant no es podran dur a terme.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

L'assignatura de Pràctiques Externes té caràcter Optatiu i s'imparteix el segon semestre del quart curs del Grau en Antropologia Social i Cultural. Ha de cursar-se amb l'assignatura 101254 *Seminari de Pràctiques Externes* ja que estan concebudes conjuntament. Té una dedicació de 6ECTS i per aquells estudiants que cursin la *Menció en Aplicacions Antropològiques en Cultura, Medi Ambient i Societat*, té caràcter Obligatori. L'assignatura de Pràctiques Externes pretén que l'estudiant:

- Tingui la possibilitat d'incorporar-se a projectes i/o equips d'entitats o institucions de diferent tipus i d'experimentar els reptes d'exercir com antropòleg o antropòloga professional en situacions reals amb persones i problemàtiques reals.
- Pugui discernir en la pràctica les característiques tècniques de l'ofici i la possibilitat d'aplicar-les d'acord amb els equips on s'incorpori i els projectes i poblacions amb qui participi.
- Desenvolupi el pensament crític i participi, en la mesura que les característiques del lloc de pràctiques li ofereixi, en les propostes i projectes de treball i/o d'intervenció, per tal de identificar problemes que se'n puguin derivar i interessos comuns envers la implicació de l'antropologia.
- Assagi amb rigor i desenvolupi de manera oberta les relacions interdisciplinars i interprofessionals, en la mesura que les situacions en les que participi li ho permetin.
- Encari els dilemes ètics que planteja tota col.laboració professional i/o d'intervenció, tant en relació amb la desigualtat entre entitats, serveis i població com els que sorgeixen de la pròpia població o els que es desprenen del propi rol com a professional de l'antropologia.
- Assoleixi una perspectiva sobre el desenvolupament professional i sobre l'aplicació del coneixement antropològic, que el prepari per a la inserció laboral futura.

L'estudiant ha d'haver-se format prèviament en els àmbits teòrics generals de l'Antropologia i en l'àmbit etnogràfic, tant a nivell de camp com d'anàlisi documental, per tal de que en el transcurs de les pràctiques cossi la possibilitat d'aplicar el coneixement adquirit i els reptes del treball en equip i de comprensió de realitats professionals específiques i aprengui a valorar el seu propi procés d'aprenentatge i d'adaptació als contextos de treball on participi.

Els paràmetres d'enfocament de l'especialització professional es vertebren, sempre, des de l'honestetat envers totes i cada una de les parts que intervenen en un procés, projecte o acció, envers la pròpia funció crítica i la consciència sobre les pròpies limitacions i capacitats i sobre el valor de les relacions humanes en tant que participant i en tant que professional.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència

C4.Intervenir en diferents contextos i camps d'aplicació de l'Antropologia (relacions interculturals, desenvolupament i cooperació, parentiu, salut, educació, ús social de l'espai i altre àrees d'intervenció)

C4.4. Participar en programes d'intervenció sociocultural i de cooperació i desenvolupament, avaluant la seva adequació cultural.

Resultats d'aprenentatge

L'estudiant haurà d'aplicar una perspectiva crítica a les propostes d'intervenció sociocultural dels programes en que participi, en base als documents disponibles i fer-ne una reflexió justificada tant dels aspectes que consideri adequats com dels que no.

Competència

C4.Intervenir en diferents contextos i camps d'aplicació de l'Antropologia (relacions interculturals, desenvolupament i cooperació, parentiu, salut, educació, ús social de l'espai i altre àrees d'intervenció)

C4.5. Conèixer i saber portar a la pràctica la participació professional en intervencions a diferents contextos i camps d'aplicació de l'Antropologia en l'àmbit de les relacions entre cultura i societat.

Resultats d'aprenentatge

L'estudiant participarà de manera activa i formada en les accions i les reflexions professionals que es duguin a terme en el marc del projecte o programa en el que desenvolupi les pràctiques.

Competència

C4.Intervenir en diferents contextos i camps d'aplicació de l'Antropologia (relacions interculturals, desenvolupament i cooperació, parentiu, salut, educació, ús social de l'espai i altre àrees d'intervenció)

C4.6. Adquirir experiència de la forma específica de la participació professional etnogràfica mitjançant el coneixement dels factors que intervenen en un canvi programat d'una població.

Resultats d'aprenentatge

L'estudiant haurà de ser capaç de precisar rigorosament alguns dels factors que impliquen al professional de l'antropologia i que han de considerar-se per al disseny d'un canvi en una població determinada.

Competència	IB1. Dissenyar un projecte adaptat als requeriments de qui ho demani i a les característiques i necessitats de les poblacions objecte d'estudi. IB1.3 Saber realitzar dissenys etnogràfics corresponents a canvis programats i els corresponents dissenys d'avaluació intermedis i finals.
Resultats d'aprenentatge	L'estudiant podrà formular de manera precisa i argumentada un disseny etnogràfic que incorpori factors socioantropològicament rellevants per a un canvi programat, i podrà establir alguns paràmetres per a la seva avaluació.
Competència	IB3. Utilitzar les tècniques específiques que permeten la immersió i la relació etnològica per a l'estudi de poblacions marginals i ocultes.
Resultats d'aprenentatge	L'estudiant elaborarà el coneixement sobre l'entitat de pràctiques, sobre les poblacions amb les que s'intervé i sobre les propostes i els resultats d'intervenció a partir de l'observació participant, el registre d'un diari de camp, la realització d'entrevistes i/o l'anàlisi documental i de xarxes socials.
Competència	T5. Debatre, a partir del coneixement especialitzat adquirit en un context interdisciplinar.
Resultats d'aprenentatge	L'estudiant treballarà reflexivament sobre el procés de les pràctiques externes, elaborant un cos teòric i empíric que doni compte del seu aprenentatge mitjançant el diàleg, la correcta expressió i l'escolta activa.
Competència	T6. Liderar grups de treball, supervisar tasques col·lectives i treballar amb vocació de confluència de posicions diverses.
Resultats d'aprenentatge	L'estudiant podrà desenvolupar rols en equip que posin de manifest la seva iniciativa i capacitat d'organització, establint objectius i criteris clars per treballar des de la inclusió de totes les veus participants.
Competència	T8. Reflexionar sobre el propi treball i el de l'entorn immediat amb la intenció de millorar-lo de manera contínua.
Resultats d'aprenentatge	L'estudiant elaborarà una memòria escrita on hi consti, a més d'altres consideracions, informacions i dades rellevants per a l'avaluació, un apartat específic referit a la tasca que haurà desenvolupat i a les possibilitats d'incidir en l'àmbit on haurà participat, de manera concreta i argumentada.
Competència	T9. Reconèixer la importància de controlar la qualitat dels resultats del treball i de la presentació dels resultats.
Resultats d'aprenentatge	L'estudiant haurà de mostrar explícitament els arguments de les seves reflexions sobre els resultats obtinguts, tant pel que fa a l'aprenentatge com a professional de l'antropologia, com pel que fa a l'experiència concreta amb l'entitat que l'ha acollit i, haurà de fer-ho des de l'exigència de la qualitat, el rigor, la prudència i l'honestat que caracteritza la intervenció socioantropològica.

6.- Continguts de l'assignatura

Es tracta d'una assignatura on els aprenentatges s'articulen al voltant de l'experiència amb equips humans que treballen a la vida real, amb poblacions reals i amb problemes reals. L'assignatura es planteja com la possibilitat d'entrar en relació amb entitats i institucions que desenvolupen activitats de diversa naturalesa, format i contingut, per tal de conèixer la pràctica professional de l'antropologia i copsar les seves possibilitats en diferents àmbits i orientacions.

L'estudiant haurà de comprendre els significats de les accions tant de l'entitat com de les persones amb qui treballi com de les poblacions amb qui s'intervingui; haurà de copsar les incidències, els efectes, els impactes, les resistències, les confluències, les adequacions i les sinèrgies dels processos en els que participarà; haurà d'elaborar un coneixement formal tant de l'entitat com d'altres grups professionals que s'hi trobin i haurà d'estar receptiu i predisposat al reconeixement de les diferents veus, criteris i interessos dels grups implicats en el projecte.

L'assignatura ofereix la possibilitat d'incorporar en el propi coneixement, a partir d'una experiència en el terreny amb totes les seves implicacions, allò que al llarg de la formació prèvia s'ha anat aprenent. És doncs un temari obert perquè cada estudiant viurà les pràctiques externes en entitats i amb projectes diferents, i els continguts es centren en la consolidació del que s'ha après prèviament i en la incorporació dels nous aprenentatges que es desprenen de la col·laboració, participació i implicació en projectes socioculturals.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

Els i les estudiants sol·licitaran i argumentaran per escrit les seves preferències d'entitats i projectes per fer les pràctiques, d'entre el conjunt de propostes que el Departament hagi confirmat mitjançant Conveni Marc de Pràctiques Externes i pugui oferir.

S'establirà un procés per a l'adjudicació de les places de pràctiques als estudiants i un cop acceptat per part de l'estudiant el compromís de fer-les, es realitzarà un Conveni Específic Individual amb cada estudiant on hi constarà el règim de dedicació horària, el temps de durada i les tasques o el projecte en el que es col·laborarà i participarà, tenint en compte que el total d'hores de pràctiques a la institució és de 120h. D'aquestes, 100h. són supervisades per l'entitat i vinculades al projecte específic en el que s'inscriu la pràctica i 20h són de treball autònom (per a la familiarització amb l'entitat i les persones que hi treballen -10h- i per al disseny del projecte, disseny d'entrevistes, reflexions crítiques i aportacions al grup i a l'entitat -10h-). Les altres 30h. es destinaran a la realització d'informes.

Cada entitat o institució comptarà amb una persona tutora responsable del seguiment de cada estudiant i, conjuntament, es formularà una proposta d'estada que es concretarà en el Projecte Formatiu Individual de cada estudiant, annex al Conveni Específic.

Així doncs l'estudiant haurà de fer un projecte per a la seva estada de pràctiques, haurà de dur a terme l'estada de pràctiques sota l'orientació de dues persones tutores, una de la Universitat i l'altra de l'Entitat que l'acull en pràctiques; haurà d'adaptar-se a les propostes específiques del conveni que regularà l'estada, haurà de dur a terme les tasques que li corresponguin i se li assignin i haurà de resoldre l'avaluació de l'assignatura mitjançant un informe intermedi i l'elaboració d'una memòria final.

El sistema de garantia de qualitat associat al període de pràctiques externes es relaciona fonamentalment, amb la formació adequada i prèvia en antropologia de l'estudiant, en l'elecció ben resolta de l'entitat promotora i del projecte d'intervenció, en la relació fluida entre persones tutores, en el seguiment durant tot el procés de les dues persones tutores i, en la mesura del possible, del recolzament intel·lectual, ètic, o fins i tot personal, a l'estudiant.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE

Dirigides

Projecte d'estada: objectius d'aprenentatge, mitjans a utilitzar, lloc, calendari	5	C4.4, C4.5, C4.6, IB1.3, T6, T8
Concreció del Pla Formatiu Individual i del Conveni Específic de Pràctiques, consensuadament.		

Supervisades

Anàlisi de documents, programes, propostes de l'entitat. Contactes i reunions amb les persones tutores.	100	C4.4, C4.5, C4.6, IB1.3, IB3, T5, T6

Estada a la institució amb supervisió de les dues persones tutores		
Participació en tasques concretes del programa o projecte on s'insereixi		
Realització d'un diari de camp, d'entrevistes i, si s'escau, de grups focals		

Autònomes

Familiarització amb l'entitat, les poblacions amb les que treballa, els equips i els respectius tutors	45	C4.4, C4.5, T6, T8, T9.
Disseny del projecte, de les entrevistes, de les reflexions crítiques, de les aportacions al grup i a l'entitat		
Anàlisi del procés i avaluació crítica del propi aprenentatge. Realització d'informes de progrés i d'una memòria final		

8.- Avaluació

És condició indispensable la realització de l'estada de les hores de pràctiques a l'entitat adjudicada. Un cop constatada la realització de les hores es pot ser avaluat/avaluada. L'avaluació de l'assignatura s'organitza de la següent manera:

1. Seguiment continuat per part de la professora i per part de la persona tutora de l'entitat sobre l'acompliment del Projecte Formatiu i del Conveni Específic (15%)
2. Informe intermedi de l'estudiant (10%)
3. Informes intermedi i final de la persona tutora de l'entitat de pràctiques (25%)
4. Memòria final de l'estudiant (50%).

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

Informe intermedi de l'estudiant	5	IB1.3, T8, T9
Memòria final sobre la realització de les pràctiques	25	